

Opracowano w ramach realizacji projektu
„Kształcenie kadr dla sportu – zintegrowany program uczelni” POWR. 03.05.00-00-z051/18-00

Wydział Wychowania Fizycznego
Katedra Zespołowych Gier Sportowych

Nazwa zajęć: Przepisy i organizacja zawodów sportowych		
Kierunek: sport	Rok: I i III	Semestr: II, V
Forma zajęć: ćwiczenia	Wymiar zajęć: 26 godzin	Liczba punktów ECTS: 2
Forma studiów: stacjonarne	Poziom studiów: I stopień	Profil kształcenia: praktyczny
Prowadzący zajęcia:	dr Ryszard Jarząbek, dr Zbigniew Pawelak	

Wymagania wstępne
Student posiada podstawową wiedzę i umiejętności praktyczne z piłki ręcznej. Obserwował zawody sportowe z piłki ręcznej i wie jaką rolę spełnia sędzia w widowisku sportowym.

Przedmiotowe efekty uczenia się

Kod	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Efekty uczenia się dla kierunku (K)
W zakresie wiedzy - student zna i rozumie:		
P_W01	Podstawowe możliwości kształtowania kluczowych kompetencji zawodnika w procesie treningowym i ucznia w procesie edukacji, zna formalną strukturę, typy lekcji oraz organizacji zawodów sportowych w piłce ręcznej.	K_W22
P_W02	Zna możliwości stosowania ćwiczeń, środków dydaktycznych, rozwiązań organizacyjnych, form i metod nauczania działań indywidualnych (techniki) w treningu piłkarza ręcznego, stosownie do celów, rozwoju psychofizycznego ćwiczących, warunków pracy.	K_W23

W zakresie umiejętności – student potrafi:		
P_U01	Zaprojektować najistotniejsze prewencyjne i prozdrowotne działania związane z różnymi aspektami aktywności fizycznej.	K_U01
P_U02	Współdziałać w zespole dla realizacji wspólnych celów sportowych i edukacyjnych we współzawodnictwie w piłce ręcznej.	K_U14
W zakresie kompetencji społecznych – student jest gotów do:		
P_K01	Samodzielnego dokonywania samooceny własnych kompetencji.	K_K01
P_K02	Odpowiedzialnego przygotowania się do swojej pracy, projektuje i wykonuje zadania wynikające z roli trenera i nauczyciela.	K_K09

Treści programowe	
Lp.	Treści programowe – wykłady
1.	Nie dotyczy
Lp.	Treści programowe – ćwiczenia
1.	Rola zawodów sportowych (rywalizacji sportowej) w procesie szkoleniowym dzieci i młodzieży.
2.	Przepisy gry w piłkę ręczną – wprowadzenie, odmiany gry, zastosowanie na obiektach otwartych.
3.	„GOALCHA” – idea gry. Uliczna piłka ręczna – organizacja i zasady gry oraz podstawowe przepisy.
4.	Mini Piłka Ręczna – odmiany, organizacja i zasady gry. Przepisy gry uproszczonej.
5.	Plażowa Piłka Ręczna. Przygotowanie boiska – wymagania techniczne. Podstawowe zasady organizacji gry oraz przepisy.
6.	Ogólna charakterystyka gry w piłkę ręczną. Tendencje rozwojowe dyscypliny.
7.	Zmiany w przepisach gry wpływające na przebieg walki sportowej i wymagania techniczno-taktyczne i motoryczne piłkarza ręcznego.
8.	Przepisy gry w piłkę ręczną dla grup seniorskich i młodzieżowych. Objaśnienia i interpretacja poszczególnych przepisów gry zgodnie z zaleceniami ZPRP. Podstawowy kurs sędziowski – przygotowujący do egzaminu wewnętrznego ZPRP.
9.	Psychologiczne aspekty pracy sędziego.
10.	Mechanika sędziowania, sygnalizacja sędziowska wzrokowa oraz dźwiękowa (praca z gwizdkiem), jako sposób komunikacji między sędziami oraz z uczestnikami gry - zawodnikami i publicznością.
11.	Dokumentacja zawodów sportowych w piłce ręcznej. Protokół zawodów, obowiązki i kompetencje sędziów stolikowych i sędziów głównych oraz ich współpraca.
12.	Wymagania wydolnościowe dla sędziów zgodnie z wymogami ZPRP – test Coopera.
13.	Obowiązki trenera związane ze zgłoszeniem zawodników i zespołu do rozgrywek – wymagania formalne ZPRP. Uzyskanie zdolności lekarskiej do gry w piłkę ręczną – wymagania medyczne.
14.	Obowiązki gospodarza zawodów – przygotowanie się do meczu mistrzowskiego u siebie, video rejestracja meczu. Przygotowanie zespołu do meczu wyjazdowego.
15.	Analiza systemów rozgrywek: - każdy z każdym – tablica Bergera do ustalenia kolejności spotkań, - mieszany, - pucharowy. Regulamin zawodów. Obowiązujący - aktualny system rozgrywek ZPRP dla poszczególnych grup

	wiekowych.
16.	Zasady organizacji imprez sportowych - turnieju piłki ręcznej dla różnych grup wiekowych.
17.	Prawne aspekty organizacji zawodów sportowych.
18.	Przygotowanie projektu, regulamin, organizacja i sędziowanie turnieju piłki ręcznej przez studentów, obsługa medyczna.

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej

Literatura podstawowa:

1. Diaczuk J., Góralczyk M. (20104): Piłkarska gra ręczna. Poznań: AWF, Katowice.
2. Jarząbek R. (2016): Piłka ręczna. W; Współczesny system szkolenia w zespołowych grach sportowych. AWF, Katowice.
3. Zieliński L.: Bezpieczeństwo zdrowia i życia uczestników imprez sportowych, turystycznych i rekreacyjnych. Krajowa Federacja SdW i ZG TKKF, Warszawa 2001
4. Zielonka Z. (2011): ABECADŁO Piłki Ręcznej. ZPRP, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

1. Związek Piłki Ręcznej w Polsce (2011): Nazewnictwo stosowane w piłce ręcznej. Ministerstwo Sportu i Turystyki, ZPRP, Warszawa.
2. www.zprp.pl: Przepisy gry w piłkę ręczną. Warszawa 2019.

Forma i warunki zaliczenia zajęć, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu / zaliczenia

1. Obecność i czynne uczestnictwo we wszystkich ćwiczeniach.
2. Zaliczenie w formie testu przepisów gry:
  - w piłkę ręczną,
  - plażową piłkę ręczną,
  - uliczną piłkę ręczną (GOALCHA).
3. Zaliczenie praktyczne związane z prowadzeniem protokołu zawodów sportowych (obowiązki sędziego stolikowego i głównego) z piłki ręcznej na podstawie obserwacji bezpośredniej.
4. Praktyczne zaliczenie mechaniki sędziowania.
5. Przygotowanie projektu turnieju i praktyczna realizacja.
6. Przygotowanie prezentacji na temat ; "GOALCHY" lub Plażowej piłki ręcznej.
7. Zaliczenie końcowe na prawach Egzamin Wewnętrzny na Sędziego Związkowego ZPRP.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się uzyskanych przez studentów

Metody kształtujące – sprawdzanie w trakcie zajęć połączone z informowaniem studenta, co powinien poprawić. Metody podsumowujące – test sprawdzający wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne na zakończenie semestru, obejmujący zakres tematyczny z ćwiczeń.

Kryteria oceny efektów kształcenia na ocenę dst:

- ma elementarną wiedzę z zakresu przepisów gry w piłkę ręczną,
- potrafi w stopniu podstawowym sędziować mecz piłki ręcznej,
- potrafi zaprojektować i zorganizować turniej piłki ręcznej,
- ma podstawowe poczucie odpowiedzialności i etyki.

Ocena w poszczególnych semestrach jest średnią ocen zarówno z zaliczeń teoretycznych jak i praktycznych oraz dodatkowej aktywności, którą wykazuje się student w trakcie semestru.

Ocena bardzo dobra: student posiada pogłębioną wiedzę z przepisów piłki ręcznej i organizacji zawodów sportowych. Wykazuje się dużą znajomością treści programowych z zakresu organizacji i bezpieczeństwa

na imprezach sportowych w piłce ręcznej. Posiada wysoką umiejętność sędziowania meczów piłki ręcznej. Wykazał się dużym zaangażowaniem na ćwiczeniach.

Ocena dobra: student w dobrym stopniu opanował wiedzę teoretyczną z przepisów piłki ręcznej i organizacji zawodów sportowych. Ma wiedzę z zakresu organizacji i bezpieczeństwa na imprezach sportowych w piłce ręcznej. Posiada dobrą umiejętność sędziowania meczów piłki ręcznej. Uczęszczał na ćwiczenia, wykazując średnie zaangażowanie.

Ocena dostateczna: student opanował przekazaną wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne w stopniu podstawowym, jednak posiada znaczne braki w ich pogłębionej i praktycznej interpretacji. Na zajęciach wykazywał małe zaangażowanie.

Stosowane metody dydaktyczne

Metody oparte na słowie: wykład, opowiadanie, pogadanka, opis, dyskusja, praca z podręcznikiem. Metody oparte na obserwacji i pomiarze: pokaz, pomiar. Metody oparte na praktycznej działalności studentów: laboratoryjna, zajęć praktycznych. Metody aktywizujące: burza mózgów, sytuacyjna, inscenizacji, problemowa, według zasady „LEARNS”.

Nakład pracy studenta - bilans punktów	Stacjonarne	Niestacjonarne
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:	26	
Samodzielna praca studenta:	26	
Łączny nakład pracy studenta wynosi: 26 godzin, co odpowiada 2 punktom ECTS		

Forma oceny efektów uczenia się

Przedmiotowe efekty uczenia się	Sprawdzian praktyczny	Sprawdzian/egzamin pisemny	Projekt / prezentacja	Obserwacja /dyskusja dydaktyczna
P_W01		X		
P_W02		X	X	
P_U01		X	X	
P_U02		X	X	
P_K01				X
P_K02				X